

Vermicompost: natuur doet haar werk voor een gezond bodemleven

Organische meststof, geproduceerd door regenwormen

‘Onbekend maakt onbemind. Dat geldt ook voor het bodemleven. We hebben het liever over mooie en gezonde planten. En dat is toch gek, als je bedenkt dat de Grieken in de oudheid al bezig waren met het verbeteren van de grond voor een goede oogst’, aldus Mark Thur, wormen- en bodemvoedselexpert bij GreenGuard in Heeswijk Dinther. ‘Zij gebruikten daarvoor al wormencompost, ook wel vermicompost genoemd, een 100 procent natuurlijke bodemverbeteraar.’

Auteur: Marion Lijmbach

Eeuwenoude en beproefde methode

De onbekendheid zal te maken hebben met de complexe werking van het leven onder de grond. Hierin werken (micro)organismen, zowel planten als dieren, samen, om onder andere organische stoffen om te zetten in voedingsstoffen voor planten. Thur: ‘Een van die organismen is de alom bekende regenworm. De compost die door regenwormen wordt geproduceerd, verbetert het bodemleven, waardoor planten goed kunnen groeien en bloeien.’ Hij heeft er zijn missie van gemaakt om de klanten van GreenGuard, hoveniers en grootgroenverzoeken, te overtuigen van deze eeuwenoude en beproefde methode om de bodem te verbeteren. ‘Als het begrip vermicompost niet meteen een belletje doet rinkelen, dan doet het product dat door wormen in wormenhotels gemaakt wordt dat vaak wel!’

Ins en outs van vermicompost

Vermicompost is een organische meststof die wordt geproduceerd door regenwormen, voornamelijk rode compostwormen. Deze wormen eten organisch materiaal zoals plantresten. Tijdens het verteringsproces breken de wormen het materiaal af tot voedzame compost, rijk aan voedingsstoffen en micro-organismen. De compost is donker van kleur, rul van textuur en heeft een prettige bosgeur. Vermicompost bevordert de vruchtbaarheid van de bodem, verbetert de structuur en afwatering en stimuleert de groei van planten door samen te werken met andere organismen in de bodem, ook wel het bodemvoedselweb genoemd. Eén aspect van vermicompost wil Thur uitlichten vanwege het belang voor hoveniers. ‘Zonder al te technisch te worden: het is goed om te weten dat deze compost een

enzym bevat dat de aanwezigheid van zogeheten protozoa stimuleert. Protozoa zijn eencellige micro-organismen die in de bodem zitten. Ze voeden zich met organisch materiaal en zetten dit om in voedingsstoffen zoals stikstof, fosfor en koolstof, die planten kunnen opnemen.'

Gemakkelijk te verwerken

'Vermicompost is heel gemakkelijk te verwerken, zowel tussen bestaande beplanting als in nieuwe tuinen en percelen. Voor een betere werking is het belangrijk dat je vermicompost verwerkt in de grond. De verhouding is afhankelijk van de aanwezige grond. Op normale zandgrond is 1 m³ vermicompost op 100 m² voldoende. Als een perceel opgehoogd wordt, is de verhouding 3 m³ teelaarde met 1 m³ vermicompost voldoende voor een perfect resultaat.'

Aan het woord is een enthousiaste gebruiker van vermicompost, Riny Nouwens. Hij is mede-eigenaar van hoveniersbedrijf R&R en product-consultant bij GreenGuard. Eerder was hij door het bedrijf gevraagd om gedurende driekwart jaar vermicompost te testen. 'We hadden in een testtuin een deel graszoden gelegd op grond waarin vermicompost was vermengd. Het was opvallend hoe snel de resultaten zichtbaar waren. Ten opzichte van het gazon dat op "gewone" grond was gelegd, groeide het gras op vermicompost sneller en dichter. En het bleef gezond en mooi.'

Raymon van Beekveld

Collega-hovenier Raymon van Beekveld, eigenaar van Beekveld Tuindesign, heeft soortgelijke ervaringen. Hij legt voornamelijk particuliere tuinen aan en werkt nu ongeveer één jaar met vermicompost. Als voorbeeld noemt hij een gazon dat de winter slecht was doorgekomen en veel kale plekken had. 'Dat hebben we flink geverticuteerd en doorgezaaid en daarna ingestrooid met een laagje vermicompost. Al na een paar weken zagen we resultaat. Inmiddels ligt het gazon er weer fantastisch bij.' Een groot verschil met kunstmest is dat vermicompost niet uitspoelt of vervliegt; het wordt onderdeel van het bodemleven. Je hoeft dus niet bang te zijn om te veel compost te verwerken – iets waar je bij kunstmest wel op moet letten. De hoveniers hebben ook onderhoudstips. 'Voor onderhoud gebruiken we 1 m³ per 100 m² slechts één keer per jaar.

Dan brengen we een laagje van 1 cm vermicompost aan tussen de beplanting, vermengd met de aanwezige grond. Vermicompost kun

Lars van der Donk. Foto: Sandra van Krieken fotografie

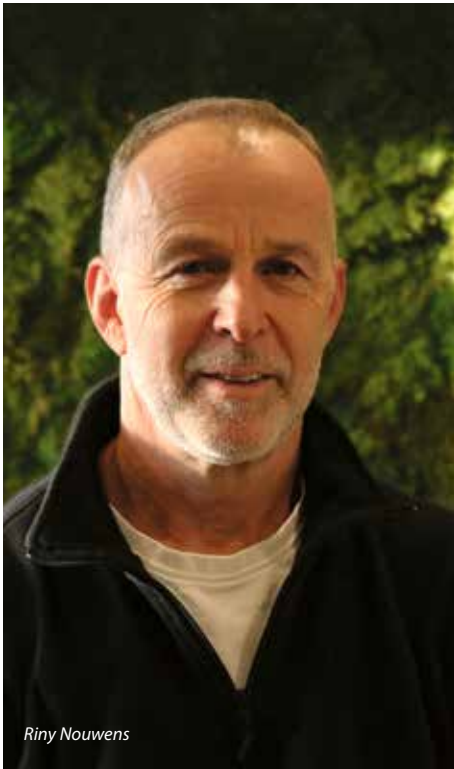
Vermicompost bevordert de vruchtbaarheid van de bodem, verbetert de structuur en afwatering en stimuleert de groei van planten

je het hele jaar door toepassen, maar als het in juli en augustus erg droog en warm is, kun je die maanden beter overslaan, behalve als er berekening aanwezig is. Zon en droogte hebben een negatieve invloed op compost. Het is immers levend materiaal', legt Nouwens uit.

Kostenbesparing op langere termijn

Thur is de eerste om te erkennen dat vermicompost in aanschaf wat duurder is dan kunstmest. 'Maar', voegt hij daar meteen aan toe, 'daar staat tegenover dat het op de langere termijn juist kosten bespaart, zowel voor de hovenier als voor diens klanten. Na toepassing van de wormencompost hoef je maar één keer per jaar terug te komen bij klanten om bij te mesen. Bij kunstmest is dat al gauw ieder kwartaal. Minder arbeidsgangen, dus. Ten tweede kun je de compost mengen met de bestaande, gebiedseigen grond, waardoor je geen of veel minder grond hoeft aan te brengen of af te voeren. Ook dat is kostenbesparend.'

Van Beekveld neemt in al zijn offertes al standaard vermicompost op, overtuigd als hij is van de werking. 'Als klanten er vragen over hebben omdat het wat duurder is dan andere compost, leg ik graag de werking uit. Eigenlijk zijn ze dan al "om". Bovendien heb je bij de aanleg minder volume nodig, namelijk 1 cm vermicompost tegenover 4 cm gewone compost. Met de extra kosten valt het dus wel mee.' Nouwens kan deze voordelen onderschrijven. Beide hoveniers krijgen positieve reacties van hun klanten, die verrast zijn door de goede resultaten. Nouwens staat dit ook met bewijs: 'Het uitvalpercentage van nieuwe aanplant waarbij vermicompost is toegepast, is gezakt van 2 procent naar 0,5 procent.' Maar liever overtuigen ze hun klanten met de werking van deze natuurlijke bodemverbeteraar. 'Je bent als het ware de bodem opnieuw gezond aan het maken. Met de toevoeging van vermicompost creëer je een bodem. Je herstelt de natuurlijke interactie tussen plant en bodem.'

Riny Nouwens

Dat is al snel te zien aan de planten die in de grond staan waaraan de compost is toegevoegd: ze maken een groeispuurt, bloeien uitbundig en blijven gezond; aldus Nouwens. Hij spoort zijn collega-hoveniers aan om ook vermicompost te gebruiken. 'Hiermee kunnen we als hovenier laten zien dat we samenwerken met de natuur.'

Complexiteit omarmen

Thur brengt de aard van vermicompost onder de aandacht, want die verschilt van die van kunstmest. 'Zoals eerder gezegd is het organisch, levend materiaal. Er kunnen bijvoorbeeld nog wormeneitjes van compostwormen in zitten. Als die uitkomen, kunnen ze van invloed zijn op andere organismen. We kunnen dit niet voorkomen, hoewel de vermicompost van GreenGuard wel wordt gecontroleerd op de aanwezigheid van eitjes.' Van belang is dat de klant de complexiteit van de compost omarmt. Het is iets wezenlijk anders dan kunstmest. 'Vermicompost zet een actief bodemleven in werking; dan gaat misschien niet alles precies

op de andere materialen die we aanbieden. Zeker sinds maart zien we steeds vaker hoveniers en grootgroenvoorzieners langskomen voor een bigbag of een aantal losse kuubs vermicompost. Alles is mogelijk, ook als een klant een kleine hoeveelheid wil. Dan krijgt hij een minibag mee.' Vragen van klanten over het product beantwoordt hij graag. 'Maar als het te inhoudelijk wordt, verwijs ik ze naar GreenGuard. Daar kunnen ze alles over de compost vertellen.' In dat kader wil Nouwens graag een oproep doen aan distributiebedrijven in de groensector in heel Nederland: 'Breed je aanbod uit met vermicompost van GreenGuard, zodat hoveniers en grootgroenvoorzieners in het hele land gemakkelijk aan vermicompost kunnen komen en het kunnen gebruiken in hun projecten.'

Thur ziet nog veel groeimogelijkheden in Nederland. In het buitenland wordt vermicompost al op grote schaal toegepast, vooral in de openbare ruimte, zoals voor de *roughs* die grenzen aan golfterreinen. Thur: 'Het grootste deel van de compost die wij leveren, gaat nog naar het buitenland. In Nederland kunnen we op dat gebied nog een been bijtrekken, want we lopen wel achter.'

'Hiermee kunnen we als hovenier laten zien dat we samenwerken met de natuur'

Mark Thur

zoals je hebt verwacht. Er is een toename van biodiversiteit; alles groeit harder en bloeit uitbundiger. Er kunnen bijvoorbeeld ook andere kruiden in het gras opkomen.' Om te demonstreren dat toepassing van de wormencompost ook in een formele, strakke tuin mogelijk is, heeft GreenGuard het product met succes ingezet in de tuinen van Paleis het Loo. 'Dat is een mooi visitekaartje voor ons,' aldus Thur.

Afzetgebied vergroten

GreenGuard wil het gebruik van vermicompost stimuleren. Dan is het handig als het product gemakkelijk te verkrijgen is. Daarom ging het bedrijf begin dit jaar de samenwerking aan met zand- en grindbedrijven op verschillende plaatsen in het land. Een daarvan is Van der Donk Sierbeplanting. Op het distributieterrein van dit bedrijf zijn nu ook bigbags met de compost verkrijgbaar, evenals zo'n 50 kuub losse compost. Eigenaar Lars van der Donk is blij met de samenwerking: 'Het is een mooie aanvulling

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!